

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. XI. De probationibus, & alijs actis Judicij in scriptum redigendis; & de actis prioris judicij exhibendis aliis Judicibus, ad quos causa pervenit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

habita, aut in loco publico asserta, & repetere fuerint) tribuitur tamen his aliqua veneratio, & auctoritas probandi, & quidem fidem plenam faciunt in causis nulli præjudicantibus, aut ex qui præiudicii, ut quod Ecclesia sit consecrata, infans hic sit baptizatus &c. cum in talibus casibus nemo præsummi possit, quod fallere velit, & quod in talibus antiquis factis leuioribus probationes sufficiant. Quamvis autem libri antiqui habeantur, quamvis aliqui velint, hominum memoriam debere eos excedere, alii 40. annos requirant, rectius tamen hoc prudenti Iudicis arbitrio relinquatur.

§. IX.

An, & qualiter fidem faciant, seu probent littere Episcopi, vel alterius Ordinarii Iudicis, & quomodo reprobari possint per Testes Instrumentum, tanquam falsum nomine Collegii seu Universitatis confectum?

AD primam questionem 2. Litteras tales fidem facere ad probandum aliquem excommunicatum, si non magnum exinde præiudicium alteri inferatur, & subscriptione illius aut sigillo munitæ sint, donec oppositum probeatur. c. Post cessionem 7. h. t. ob auctoritatem scilicet, & specialem ipsi debitam reverentiam.

Ad secundam questionem 2. quod singulæ personæ alicujus Collegii vel conventus possint sub juramento reprobare Instrumentum falso sigillo obsignatum, & confectum nomine Collegii seu Universitatis. c. Tertio Loco s. h. t. Sunt enim in tali casu singuli in favorem suæ Eccle-

siæ contestes, quod fieri potest, cum causa Collegii non sit principaliter causa singulorum, sed causa Universitatis.

§. X.

Quam vim probandi habeat narratio facti alicujus in Literis sedis Apostolica?

PLenè probare talem narrationem, si super illâ, gratis, aut intentio Papæ fundetur, & versentur in causis beneficiabilibus, aut spiritualibus graviter alteri non præjudicantibus ex Clement. Literis. Vnica h. t. patet. Quamvis enim regulariter narrationi tali alicujus inferioris non credatur, ob specialem tamen prærogativam Papæ & ob festigium tantæ dignitatis tali narrationi à Papa suis literis insertæ creditur, si tamen factum proprium narretur; si enim factum alienum narretur, super quo se fundet gratia, & intentio Papæ, plenam quidem fidem facit narratio talis, ita tamen, ut contra eam admittatur probatio. Si verò intentio Papæ super his, quæ in literis illis narrentur, non fundetur, tum nihil probant, ut patet ex c. si Papa. 10. De privileg. in 6.

§. XI.

De probationibus, & aliis actis Iudicii in scriptum redigendis; & de actis prioris Iudicii exhibendis aliis Iudicibus, ad quos causa pervenit.

Universa Iudicii acta ex mandato Iudicis conscribenda esse, ex c. Quoniam contra 11. h. t. patet, à Notario sci-

scilicet, vel si hic haberi non possit, ab aliis duobus viris idoneis, qui Notarii locum suppleant, ad cavendas scilicet multas Litigantium tricas, & fraudes Judicum, nisi causæ essent valde exiguæ, & leves, ubi vix præjudicium aliquod timeri potest. Neque tamen ad acta iudicii probanda præter Iudicem & Tabellionem, qui in præsentia Iudicis, & ex huius mandato ea scripsit, alii testes requiruntur, cum utriusque officium sit publicum, & ex consuetudine tantum ad sententiam definitivam testes alii adhibentur.

Quod si verò causa ad alium Iudicem devolvatur, acta & processus prioris iudicii ei exhiberi, & ad eum transmitti debent, prout habetur in *c. Causam 11. de testib. & ex c. Cum bona 15. h. t.* desumitur, ita ut fidem faciant etiam in altero iudicio, inter easdem personas, & in eadem causa. Sive sint acta ordinatoria iudicii, sive sint acta probatoria, seu instructoria causæ, & ad merita litis, ejusque decisionem spectantia, nisi per lapsum temporis, aut absolutionem ab observatione iudicii, instantia iudicii precepta sit.

§. XII.

Quomodo, quando, & ubi facienda sit probatio, & quis sit finis illius, & effectus.

Fieri debet probatio secundum formam Libelli, cum secundum illam pronuntiandum sit, & consequenter Iu-

dex secundum Libelli formam instrui debet, & moveri; & hinc clara etiam debet esse, & certa, & in questione speciei non sufficit probare genus, sed speciei probari debet, sive fiat in loco iudicii, sive extra, ubi Iudex testes recipere vult. Facienda autem est ordinariè post litem contestationem, ut supra dictum, ita tamen, ut prius probetur Actoris intentio, quam Rei exceptio, cum Actore non probante absolvens sit Reus (saltem ab observatione instantiæ) etiam si nihil egerit, neque publicata testimonia, & postquam causa conclusum est, admittenda est probatio super eisdem articulis, promittitur ex *c. Intrauit 6. h. t.* (nisi super articulis de novo emergentibus, ut supra dicitur) cum per talem in causa conclusionem censeantur partes renuntiare anterioribus probationibus.

Finis autem probationis est, Iudicem fidem facere, & ut intelligat licet, quatenus sententiam ferre debeat, cui faciendæ probatio, & hic secundum allegata probata, sententiam ferre, ne licentia suam, condemnandus in id, quod Litigatoris interest. Neque est contra probationem factam purgatio canonica admittenda, cum innocens ille in foro esse non possit, qui plenè probatus est, esse nocens. *c. Ad nostram 12. h. t.* & sæpe ut sic crimina impunita requeantur cum magno Reipublicæ damno.

